

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА НОРМАЛЬНОЇ ТА ПАТОЛОГІЧНОЇ ФІЗІОЛОГІЇ**

**V науково-практична конференція
студентів та молодих вчених з міжнародною участю**

**«ВІД ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЇ ТА КЛІНІЧНОЇ ПАТОФІЗІОЛОГІЇ
ДО ДОСЯГНЕНЬ СУЧАСНОЇ МЕДИЦИНИ І ФАРМАЦІЇ»**

**18 травня 2023 р.
ХАРКІВ – Україна**

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА НОРМАЛЬНОЇ ТА ПАТОЛОГІЧНОЇ ФІЗІОЛОГІЇ**

**V науково-практична конференція
студентів та молодих вчених з міжнародною участю**

**«ВІД ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЇ ТА КЛІНІЧНОЇ ПАТОФІЗІОЛОГІЇ
ДО ДОСЯГНЕНЬ СУЧАСНОЇ МЕДИЦИНИ І ФАРМАЦІЇ»**

**18 травня 2023 р.
ХАРКІВ – Україна**

**MINISTRY OF HEALTH OF UKRAINE
NATIONAL UNIVERSITY OF PHARMACY
DEPARTMENT OF PHYSIOLOGY AND PATHOLOGICAL PHYSIOLOGY**

**V scientific and practical conference
of students and young scientists with international participation**

**«FROM EXPERIMENTAL AND CLINICAL PATHOPHYSIOLOGY TO THE
ACHIEVEMENTS OF MODERN MEDICINE AND PHARMACY»**

**May 18, 2023
KHARKIV – Ukraine**

ДОСЛІДЖЕННЯ ФАКТОРІВ РИЗИКУ РОЗВИТКУ ПРОФЕСІЙНОЇ ПАТОЛОГІЇ СЕРЕД ЛІКАРІВ-НЕВРОЛОГІВ

Герасименко О. І., Вакуленко А. І.

Харківський національний медичний університет,

м. Харків, Україна

oi.herasymenko@knmu.edu.ua

Вступ. Праця лікарів належить до числа найскладніших і найвідповідальніших видів діяльності людини. Вона характеризується істотним інтелектуальним і психоемоційним напруженням, а в багатьох випадках пов'язана також і зі значними фізичними навантаженнями. Медичні працівники за родом своєї діяльності потрапляють під вплив психофізіологічних, фізичних, хімічних і біологічних професійних факторів. Усі вони можуть призводити до розвитку професійних захворювань працівників сфери охорони здоров'я. Водночас професійній безпеці та здоров'ю медиків не приділяється належної уваги, недооцінюється ступінь небезпеки госпітального середовища як фактора професійного ризику. Недостатня увага до їхнього здоров'я у складний для всієї країни час воєнної агресії та ведення бойових дій на території нашої країни, окрім об'єктивних причин, може бути пояснена, зокрема, й тим, що їх вважають професіоналами, які здатні потурбуватися про своє здоров'я без будь-якої допомоги.

Метою дослідження було з'ясування обізнаності неврологів щодо типових професійних шкідливостей та їх впливу на стан здоров'я, а також заходів профілактики професійних хвороб.

Матеріали та методи. Для реалізації поставленої мети нами було використано такі методи дослідження як аналітичний, описовий, опитування, статистичний. Для вивчення негативного впливу професійних факторів на стан здоров'я невропатологів нами було проведено опитування за допомогою авторського он-лайн опитувальника у форматі Google Form. В опитуванні приймали участь 26 лікарів-неврологів, серед них 34,6% чоловіків та 65,4% жінок.

Результати та їх обговорення. Більшість опитуваних мають досвід роботи у галузі неврології 5-10 років; 26,9 % відповіли, що вони працюють за даною спеціальністю менше, ніж 5 років; 23,1 % – 10-20 років та 3,8 % – більше, ніж 20 років. 76,9 % з опитуваних відмітили, що вони не відчують суттєвого впливу роботи на стан здоров'я, 11,5 % вважають, що має місце негативний вплив, а саме ризик інфікування, розвитку алергії. 84,6 % неврологів усвідомлені в заходах з профілактики професійних захворювань, 15,4 % мають уявлення, але не впевнені, що повною мірою. Найбільш часто було вказано такі профілактичні заходи як дотримання правил гігієни, медичні огляди працівників, рівномірне навантаження роботи, психологічні тренінги. Рекомендацій з профілактики професійних захворювань за результатами опитування дотримуються всі лікарі-неврологи. Рівень робочого стресу 57,7 % неврологів оцінили як високий, 42,3 % - як середній. 88,5 % лікарів вважають, що найбільше на стан їхнього здоров'я впливає необхідність постійного

зосередження уваги. 92,3 % досить часто були поставлені перед необхідністю швидко приймати рішення щодо лікування пацієнта, 7,7 % відмічають це як постійний фактор праці. Добові та нічні чергування впливають на стан здоров'я 69,2 % опитуваних, й як наслідок вони відчують втому, напруження, їм важко зосередити увагу. 26,9 % не відчують втоми після чергувань. 96,2 % лікарів-неврологів вказують, що вони мають умови для психоемоційного розвантаження та зняття робочої напруги, 3,8 % – не мають.

Висновки. За результатами дослідження можна зробити висновок, що професійні шкідливості, які впливають на здоров'я лікарів-неврологів, це, по-перше, добові та нічні чергування, ненормований графік роботи та необхідність прийому великої кількості пацієнтів протягом робочого дня, адже неврологічні розлади – одне із найпоширеніших захворювань серед людей. По-друге, це необхідність постійного напруження уваги, значні нервово-психічні навантаження. Відповідальність за життя хворого, необхідність контакту з людьми, які мають нервові розлади, неодмінно відбивається на стані як психічного, так й фізичного здоров'я лікарів. По-третє, необхідність швидко приймати рішення щодо діагностики та лікування пацієнтів. Суттєву роль в має також несприятлива дія хімічних факторів, пов'язаних з необхідністю використання мийних, дезінфікуючих засобів, які впливають на дихальну систему, можуть викликати алергічні реакції. Тому додержання заходів, спрямованих на профілактику професійної патології, є найважливішою умовою збереження здоров'я лікарів та попередження розвитку професійних хвороб.

Ключові слова: професійні шкідливості, фактори ризику, професійна патологія, профілактика, невропатологи.